ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu ve věcech volebních, ve věcech místního a krajského referenda a ve věcech politických stran a politických hnutí složeném z předsedy senátu Tomáše Langáška a soudců Josefa Baxy (soudce zpravodaj), Michaely Bejčkové, Radana Malíka, Petra Mikeše, Pavla Molka a Ivo Pospíšila v právní věci navrhovatelky: **vláda**, sídlem nábřeží Edvarda Beneše 4, Praha 1, adresa pro doručování: Ministerstvo vnitra, Mgr. et Mgr. Tomáš Jirovec, ředitel odboru voleb, náměstí Hrdinů 3, Praha 4, a účastníka řízení: politické hnutí **Hnutí O co jim jde?!**, IČO: 71340017, sídlem Plzeňská 1428/105, 360 01 Karlovy Vary, o návrhu na pozastavení činnosti politického hnutí,

takto:

I. Činnost politického hnutí Hnutí O co jim jde?! **se pozastavuje.**

II. Navrhovatelce **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení.

Odůvodnění:

[1] Dne 7. 2. 2022 podala u Nejvyššího správního soudu vláda (dále jen „navrhovatelka“) návrh na pozastavení činnosti politického hnutí Hnutí O co jim jde?! (dále jen „politické hnutí“) podle § 15 odst. 1 zákona č. 424/1991 Sb., o sdružování v politických stranách a v politických hnutích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o politických stranách“). Tento návrh odůvodnila tím, že politické hnutí opakovaně nesplnilo svou zákonnou povinnost předložit výroční finanční zprávy, a to za roky 2019 a 2020, a to přesto, že ho Úřad pro dohled nad hospodařením politických stran a politických hnutí opakovaně shledal vinným ze spáchání přestupku podle § 19j odst. 2 písm. d) zákona o politických stranách. Navrhovatelka odkázala na příkazy Úřadu pro dohled nad hospodařením politických stran a politických hnutí ze dne 6. 10. 2020 č. j. UDH-02280/2020, a ze dne 1. 7. 2021, č. j. UDH-01870/2021, a na podnět ze dne 5. 10. 2021 č. j. UDH-02377/2021.

[2] Politické hnutí, ač Nejvyšším správním soudem vyzváno, se k návrhu ve stanovené lhůtě nevyjádřilo.

[3] Nejvyšší správní soud si v průběhu řízení vyžádal navrhovatelkou označené příkazy a podnět Úřadu pro dohled nad hospodařením politických stran a politických hnutí.

[4] Podle § 51 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále též „s. ř. s."), rozhodl Nejvyšší správní soud s presumovaným souhlasem účastníků řízení bez nařízení jednání.

[5] Podle § 4 písm. a) zákona o politických stranách nemohou vznikat a vyvíjet činnost strany a hnutí, které porušují ústavu a zákony nebo jejichž cílem je odstranění demokratických základů státu. Z § 19h odst. 1 zákona o politických stranách vyplývá povinnost stran a hnutí předložit každoročně do 1. 4. Úřadu pro dohled nad hospodařením politických stran a politických hnutí výroční finanční zprávu s náležitostmi specifikovanými pod písm. a) až k) tohoto ustanovení. Podle § 14 odst. 1 zákona o politických stranách může být činnost strany a hnutí rozhodnutím soudu pozastavena, jestliže je jejich činnost v rozporu mimo jiné s § 19h téhož zákona.

[6] Ustanovení § 15 odst. 1 zákona o politických stranách zakládá příslušnost Nejvyššího správního soudu rozhodovat o rozpuštění strany a hnutí, pozastavení činnosti strany a hnutí a o znovuobnovení jejich činnosti. Návrh podá vláda; pokud tak neučiní do 30 dnů od doručení podnětu, může návrh podat prezident republiky. O návrhu na rozpuštění politické strany nebo politického hnutí, pozastavení nebo znovuobnovení jejich činnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud v řízení podle části třetí hlavy druhé dílu pátého soudního řádu správního.

[7] Z obsahu spisu Nejvyšší správní soud ověřil tvrzení navrhovatelky a konstatuje, že příkazy ze dne 6. 10. 2020, č. j. UDH-02280/2020, a ze dne 1. 7. 2021, č. j. UDH-01870/2021, bylo politické hnutí shledáno vinným ze spáchání přestupku podle § 19j odst. 2 písm. e) zákona o politických stranách, neboť ve stanovené lhůtě nepředložilo výroční finanční zprávu za rok 2019 (příkaz ze dne 6. 10. 2020) a za rok 2020 (příkaz ze dne 1. 7. 2021). Z podnětu Úřadu pro dohled nad hospodařením politických stran a politických hnutí k pozastavení činnosti a k rozpuštění politických stran a politických hnutí ze dne 5. 10. 2021, č. j. UDH-02377/2021, vyplývá, že u politického hnutí nedošlo k nápravě (dodatečnému splnění povinnosti předložit výroční finanční zprávy) ani po opakovaném pravomocném uložení správního trestu.

[8] Nejvyšší správní soud neobdržel informace, že by se uvedený skutkový stav do dne vydání tohoto rozsudku změnil (§ 96 s. ř. s).

[9] Na základě uvedených skutečností Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že podaný návrh je důvodný, neboť z údajů obsažených ve spise je zřejmé, že politické hnutí skutečně nesplnilo zákonem uložené povinnosti, neboť v zákonem stanoveném termínu, ani později, nepředložilo příslušnému orgánu finanční zprávy za roky 2019 a 2020. Politické hnutí tím nesplnilo zákonnou povinnost stanovenou v § 19h zákona o politických stranách, přičemž nesplnění této povinnosti dle § 14 odst. 1 téhož zákona představuje zvláštní a samostatný důvod, pro který může Nejvyšší správní soud rozhodnout o pozastavení činnosti strany nebo hnutí.

[10] Ze smyslu § 14 odst. 1 zákona o politických stranách je zřejmé, že za situace, v níž politická strana nebo politické hnutí výroční finanční zprávy nepředložily buď vůbec, anebo ji nepředložily se zákonem požadovanými náležitostmi, a kdy se tak stalo opakovaně, opodstatňuje takové porušení § 19h zákona o politických stranách pozastavení činnosti politické strany nebo politického hnutí. Nejvyšší správní soud při svém rozhodování vycházel i z nálezu Ústavního soudu ze dne 18. října 1995 sp. zn. Pl. ÚS 26/94, N 62/4 SbNU 113, vyhlášeného pod č. 296/1995 Sb., podle kterého strany a hnutí, které trvale porušují zákon (tedy nikoli takové, které zákon jednorázově porušily, nýbrž porušování zákona z jejich strany má charakter perpetuálního chování – viz § 4 zákona o politických stranách), nemohou vyvíjet činnost, neboť tímto opakovaným porušováním zákonů ohrožují demokratické základy státu.

[11] Smyslem institutu pozastavení činnosti politické strany nebo hnutí je v těchto případech vytvořit právní rámec pro nápravu vadného stavu, a pokud k této nápravě ve stanovené lhůtě nedojde, k následnému podání návrhu na rozpuštění politické strany nebo hnutí. Podle § 14 odst. 2 zákona o politických stranách totiž mohou strany a hnutí při pozastavení činnosti činit pouze úkony zaměřené na odstranění stavu, který byl důvodem k rozhodnutí soudu o pozastavení jejich činnosti, a to nejdéle po dobu jednoho roku.

[12] Trvají-li i nadále skutečnosti, pro které byla činnost strany nebo hnutí pozastavena, podají orgány uvedené v § 15 zákona o politických stranách návrh na rozpuštění strany nebo hnutí. Podle § 14 odst. 3 citovaného zákona platí, že pokud dojde ve stanovené lhůtě k odstranění stavu, který byl důvodem pro pozastavení činnosti strany a hnutí, považuje se činnost strany a hnutí za řádně obnovenou dnem, kterým byla stanovená povinnost uznána za splněnou příslušným orgánem (k tomu viz usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 29. srpna 2007 č. j. Obn 1/2006-11, č. 1386/2007 Sb. NSS). Jinými slovy, ačkoliv Nejvyšší správní soud na základě zjištěných skutečností rozhodl o pozastavení činnosti politického hnutí, nic mu nebrání v tom, aby bezprostředně po dodatečném splnění zákonných povinností pokračovalo ve své činnosti v plném rozsahu.

[13] Výrok o nákladech řízení se opírá o § 60 odst. 1 s. ř. s. Procesně úspěšné navrhovatelce, která by jinak měla na náhradu nákladů právo, nevznikly v souvislosti s řízením před Nejvyšším správním soudem náklady nad rámec její běžné činnosti, ze spisu ani jiné nevyplývají, proto jí soud náhradu nákladů řízení nepřiznal.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky podle soudního řádu správního přípustné, vyjma obnovy řízení (§§ 111-119 soudního řádu správního).

Politické hnutí **j e o p r á v n ě n o** podat návrh podle článku 87 odst. 1 písm. j) Ústavy České republiky, jestliže tvrdí, že rozhodnutí týkající se jeho činnosti není ve shodě s ústavními nebo jinými zákony. Návrh lze podat ve lhůtě třiceti dnů od právní moci tohoto rozsudku k Ústavnímu soudu, podání návrhu má odkladný účinek (§ 73 a § 79 odst. 1 věta druhá zákona č. 182/1993 Sb., o Ústavním soudu, ve znění pozdějších předpisů).

Pst 34/2022

V Brně dne 16. března 2022

Tomáš Langášek
předseda senátu